

Riktlinje

För skolnärvaro och skolpliktsbevakning

Herrljunga
kommun

Dokumentinformation

Diarienummer:	UN-2023-00175
Fastställt:	Bildningsnämnden 2022-02-28
Senast reviderad:	Bildningsnämnden 2025-06-02
Giltig till:	Tills vidare
Dokumentansvarig:	Utvecklingsledare

Innehållsförteckning

Inledning	4
Lagstiftning	4
Syfte.....	4
Definitioner	4
Mål	5
Främjande arbete	5
Förebyggande arbete	5
Rutiner för närvarokontroll	5
Uppföljning av närvaro och frånvaro	6
Frånvaroutredning	6
Bildningsförvaltningens åtgärdstrappa	7
Åtgärdstrappa vid hög frånvaro	7
Föreläggande om vite	8

Inledning

Att arbeta aktivt med att förbättra elevernas skolnärvaro är en viktig del i att stärka elevernas förmåga till att nå en god måluppfyllelse. Skolnärvaron påverkar elevernas möjligheter att nå målen och bli behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Även i gymnasieskolan är det viktigt att arbeta för att öka skolnärvaron. En fullständig gymnasieutbildning är viktig på dagens arbetsmarknad. Att barn och unga klarar skolan förebygger dessutom psykisk ohälsa.

Enligt skollagen råder det skolplikt under grundskoleåldern, vilket innebär att alla barn och ungdomar som är bosatta i Sverige har rätt till, men även en skyldighet att ta del av, undervisning enligt grundskolans läroplan. Vårdnadshavare för en skolpliktig elev har en skyldighet att se till eleven fullgör sin skolplikt genom att se till att eleven kommer till skolan. Kommunens skolor ansvarar även för att eleven fullgör sin skolplikt, vilket ställer krav på skolorna att ha en aktiv närvarokontroll. Då skollagen kräver att vårdnadshavare vid frånvaro ska informeras samma dag, ställer det krav på att skolorna har åtgärder vid frånvaro. Genom att arbeta med att främja närvaro i skolan möjliggör skolorna att eleven fullföljer sin skolplikt och minskar risken för att eleven ska få svårigheter i sitt framtida liv.

Det finns många olika orsaker till att elever är frånvarande. För att öka elevernas närvaro i skolan är det viktigt att kartlägga orsakerna. Det krävs olika åtgärder beroende på vad som ligger bakom elevens frånvaro. I detta sammanhang är det värdefullt att skolan samverkar med andra aktörer för att stärka både det främjande och det förebyggande arbetet i verksamheterna.

Lagstiftning

- Om en elev är ogiltigt frånvarande från obligatorisk verksamhet ska rektor se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande (7 kap. 17§ skollagen 2010:800).
- Rektor är skyldig att skyndsamt utreda orsakerna till att en elev har upprepade eller längre frånvaro, om det inte är uppenbart obehövligt (7 kap. 19a § :15kap. 16 §: 18kap. 16§ Skollagen 2010:800).
Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.
- Rektor ska anmäla till huvudmannen när en frånvaroutredning har inletts (7 kap. 19 § skollagen 2018:1098).
- Hemkommunen ska i frågor som rör skolpliktiga elever med långvarig eller frekvent skolfrånvaro vid behov samordna de insatser som kan behövas med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs (7 kap. 21 § skollagen 2010:800).
- Ogiltig frånvaro för terminen skrivs in i terminsbetyget (6kap. 12 § Skolförordningen 2011:185).

Syfte

Riktlinjerna syftar till att öka skolnärvaron i Herrljunga kommun, samt att stärka likvärdigheten i uppföljningen av skolnärvaron vid kommunens skolor.

Definitioner

Ogiltig frånvaro - frånvaro är ogiltig om det inte finns giltigt skäl. Ej frånvaroanmäld.

Giltig frånvaro - Giltiga skäl för frånvaro kan bland annat vara sjukdom, beviljad ledighet

eller befrielse från undervisningen. Är frånvaroanmäld.

Oroande frånvaro – frånvaro som överstiger 15 % per läsår eller 20 % per månad.

Mål

Riktlinjernas mål är följande:

- Andelen elever som blir behöriga till gymnasiet ska öka.
- Andelen elever som genomför en gymnasieutbildning inom 3 år ska öka.
- Skolnärvaron ska öka.
- Elevernas studiero ska öka.
- Elevernas inflytande över undervisningen ska öka.
- Elevernas trygghet ska öka.
- Elevernas lust att lära ska öka.

Främjande arbete

För att uppnå målen för riktlinjerna ska förvaltningen och enheter arbeta främjande. Det främjande arbetet ska utgå ifrån:

- Att stärka goda relationer mellan personal och elever.
- Att elever behöver bli sedda och komma till tals.
- Stärka samarbetet med hemmet.
- Öka kunskapen kring orsakerna till bristande skolnärvaro.
- Stärka samverkan med externa aktörer.

Förebyggande arbete

För att tidigt kunna upptäcka elevers mönster i deras frånvaro är det viktigt att närvarorutinerna och åtgärderna följs.

Rektorn ansvarar för vid varje läsårsstart informera vårdnadshavare och elever om skolans rutiner för arbetet med att främja skolnärvaro.

Rektor ansvarar även för att skolpersonal har kunskap om hur handlingsplanen ska tillämpas.

Rutiner för närvarokontroll

Rektor har ansvar för att närvaron följs upp vid den egna enheten samt ansvarar för att skolan har tydliga rutiner för närvarokontroll och åtgärder vid stor frånvaro som överstiger 20%.

Uppföljning av närvaro och frånvaro

För att säkerställa att förvaltningen har en god kontroll över närvaron i våra verksamheter så är det av vikt att närvaron följs upp kontinuerligt.

Närvaron ska följas upp varje månad.

- Rutiner för uppföljning av både giltig och ogiltig skolfrånvaro ansvarar rektor för.
- Skolenheterna ska följa upp vilka elever som har en skolfrånvaro som överstiger 15 % per läsår, 20% per månad eller har ett eller flera (max 5) ogiltiga frånvarotillfällen.
- Lärare ansvarar för att informera rektor och skolans elevhälsa om oro för enskild elevs skolfrånvaro.
- Om en elev har en skolfrånvaro som överstiger 15% ska det finnas ett klagande varför eleven varit borta.
- Elever vars skolfrånvaro fortsätter att öka, trots insatser och som överstiger 20 % ska anmälas till huvudman och nämnd utifrån skolpliktsbevakningen, se blankett.
- Om en elev har en skolfrånvaro som överstiger 20 % ska en frånvaroutredning inledas om det inte är uppenbart obehövt.
- Under en längre period ska rektor anmäla in eleven till nämnden en gång per termin.

Frånvaroutredning

Om frånvaron inte kan härledas till sjukdom, ska en frånvaroutredning inledas. Rektor ska först anmäla till huvudman att en frånvaroutredning har påbörjats. Utredningen ska innefatta både en kartläggning av orsaker till skolfrånvaro och en analys. En handlingsplan upprättas med åtgärder för att säkerställa att elevens närvaro ökar. Handlingsplanen ska följas upp och utvärderas kontinuerligt. Vårdnadshavare och elev ska involveras i utredningen. Mallar för skolfrånvaroutredningar finns på intranätet.

Följande faktorer ska finnas med i en skolfrånvaroutredning;

1. Faktorer som är relaterade till skolan (organisatoriska, pedagogiska, sociala).

2. Faktorer som är relaterade till individen.

3. Sociala faktorer som har samband med familj, bostadsområde och kamrater.

Om utredning påvisat att sjukdom legat till grund för frånvaro ska en handlingsplan skrivas för hur undervisning ska bedrivas.

Bildningsförvaltningens åtgärdsrappa

Åtgärdsrappan beskriver vilka steg som skolan och förvaltningen ska använda för att säkerställa att skolnärvaron efterlevs. Då det går att konstatera att frånvaron i verksamhet är komplex och individer med en hög frånvaro ofta har frånvaro som klassas som både ogiltig och giltig, så inkluderas båda typerna i åtgärdsrappan.

Huvudsyftet med åtgärdsrappan är att säkerställa att skolnärvaron ökar och att varje steg i rappan ska gagna eleven och dennes förutsättningar för att nå målen och öka sin skolnärvaro.

Åtgärdsrappa vid hög frånvaro

1. Ansvarig lärare kontaktar vårdnadshavare för att medvetandegöra om elevens höga frånvaro
2. Ansvarig lärare kallar till fysiskt möte med vårdnadshavare och elev.
3. Ansvarig lärare håller i uppföljning varje vecka.
4. Rektor kallar vårdnadshavare, elev, ansvarig lärare och elevhälsa till möte. Beslut om skolfrånvaroutredning inleds.
5. Rektor anmäler till huvudman om att en frånvaroutredning har inletts.
6. Huvudman informerar nämnd om att en frånvaroutredning har inletts till närmaste sammanträde.
7. Verksamheten genomför en kartläggning och analys.
8. Rektor kallar till nytt möte där handlingsplan skrivs.
9. Rektor kallar till uppföljningsmöte med berörda.
10. Rektor anmäler till huvudman samt bifogar samlad dokumentation i ärendet om skolnärvaron inte ökar.
11. Information till nämnd.
12. Nämnden beslutar om föreläggande.
13. Nämnden beslutar om föreläggande med vite.

Föreläggande om vite

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn har en skyldighet att se till att barnet fullgör sin skolplikt, Skollagen (2010:800) 7 kap 20 §. Om vårdnadshavarna inte gör vad de kan för att få eleven att gå till skolan har nämnden möjlighet att besluta om att vid vite förelägga elevens vårdnadshavare att iaktta sina skyldigheter. Skollagen (2010:800) 7 kap 23 §. Sådana ärenden bereds av förvaltningen.

Hemkommunen får vitesförelägga en vårdnadshavare för att se till att barnet fullgör sin skolplikt. Ett vitesföreläggande får inte utfärdas förrän *alla* tänkbara ansträngningar har gjorts för att finna en lösning på frivillig väg. Ett föreläggande får inte utfärdas om eleven vägrar att gå i skolan trots att vårdnadshavaren har gjort vad som ankommer på hen i detta sammanhang. Vitesföreläggande ska ses som en sista utväg.